

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 409/2018-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júla 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti BENCONT COLLECTION, a. s., Vajnorská 100/A, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., Martinčekova 13, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Veronika Kubriková, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti BENCONT COLLECTION, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti BENCONT COLLECTION, a. s., Vajnorská 100/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., Martinčekova 13, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Veronika Kubriková, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 a uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017.

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva: *«pôvodný veriteľ a právny predchodca Sťažovateľky, Poštová banka, a.s. sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 12.7.2017 domáhala od povinnej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „Povinný“ alebo „Povinná“) vymoženía sumy 6.873,89 EUR s prísl. na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská a mediačná, a. s., so sídlom Dunajská 15, Bratislava 811 08, sp. zn. IA-A/1214/0442 zo dňa 07.03.2016...*

Vyšší súdny úradník Okresného súdu Banská Bystrica uznesením zo dňa 21. augusta 2017, sp. zn. 37Ek/52/2017 prvou výrokovou vetou rozhodol, že súd návrh Poštovej banky, a. s. ako (pôvodného veriteľa a oprávneného) na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3

písm. f) bod 1 EP zamietá. Druhou výrokovou vetou rozhodol, že súd oprávnenému trovy exekučného konania nepriznáva.

V Prvostupňovom rozhodnutí vyšší súdny úradník poukázal na § 2 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky Zákonník v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. 03. 2013, sp. zn. 6 Cdo 217/2012. Prvostupňové rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodcovská doložka nebola uzavretá vo forme osobitne vyjednanej samostatnej listiny, bola poňatá do textu všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvorili súčasť Zmluvy o úvere, čoho následkom bolo, že Povinná nemohla ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky a mohla ju odmietnuť len tak, že by spolu s ňou odmietla aj samotnú Zmluvu o úvere. Vyšší súdny úradník ďalej nepovažoval za splnenú podmienku povinnosti Poštovej banky, a.s. jasne a zrozumiteľne informovať Povinnú, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Na základe uvedeného vyšší súdny úradník dospel k záveru, že ak Poštová banka, a.s. podá žalobu na (vybranom) rozhodcovskom súde, takéto znenie je neprijateľnou a neplatnou zmluvnou podmienkou, ktoré v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v jeho právach a povinnostiach, lebo od Povinnnej fakticky vyžaduje, aby sa podriadila výlučne rozhodcovskému konaniu.

Proti Prvostupňovému rozhodnutiu pôvodný veriteľ a oprávnený Poštová banka, a.s. prostredníctvom právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote podala sťažnosť ako riadny opravný prostriedok a žiadala, aby Porušovateľ napadnuté Prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu zmenil tak, že návrhu na vykonanie exekúcie vyhovie a poverí súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. Svoju sťažnosť odôvodnila tým, že exekučný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že oprávnenému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

O sťažnosti Poštovej banky, a.s. ako oprávneného proti Prvostupňovému rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom rozhodol sudca Porušovateľa, ktorý sťažnosť voči Prvostupňovému rozhodnutiu zamietol vydaním Uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 7. decembra 2017, sp. zn. 37Ek/52/2017.

Porušovateľ Napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že vzhľadom na to, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a rozhodcovská doložka, ktorá založila právomoc rozhodcovského súdu sa nachádzala v Zmluve o úvere v článku 3.6, ako i v obchodných podmienkach pre úver v článku 11.2., Porušovateľ nemal preukázané, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá vo forme osobitnej zmluvy. Táto rozhodcovská doložka mala spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech Povinnej tým, že znemožnila Povinnej zvoliť iný spôsob rozhodovania prípadného sporu než v rozhodcovskom konaní, aj keď žiadne dôkazy pre tento záver vykonané neboli.

Rovnaké dôvody, pre ktoré v tejto sťažnosti Sťažovateľka napáda Napadnuté rozhodnutie, sa v plnej miere týkajú aj Prvostupňového rozhodnutia...»

3. Podľa názoru sťažovateľky uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydaným súdnym úradníkom a uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 bolo porušené jej základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že *„napadnuté rozhodnutie, ako aj Prvostupňové rozhodnutie napĺňa niektoré z vyššie uvedených základných znakov arbitrárnosti rozhodnutia súdu, a to najmä, no nie výlučne, vo vzťahu k bodu I. nesúlad právnych záverov s vykonanými skutkovými a právnymi zisteniami, a vo vzťahu k bodu IV. hodnotenia dôkazov vykonaných bez akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery. Tieto znaky arbitrárnosti sa týkajú tak Prvostupňového rozhodnutia, ako aj Napadnutého rozhodnutia vydaného Porušovateľom, ktorý neodstránil svojvoľný postup a výklad súdu v Prvostupňovom rozhodnutí.“*

4. Sťažovateľka v petite podanej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo sťažovateľky vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom a právo na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 7. decembra 2017, sp. zn. 37Ek/52/2017, v spojení s uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 21. augusta 2017, sp. zn. 37Ek/52/2017.

II. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 7. decembra 2017, sp. zn. 37Ek/52/2017 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

III. Sťažovateľke priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo vyčíslenej výške, ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný uhradiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

9. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

13. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením

bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydaným súdnym úradníkom a uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydaným súdnym úradníkom

15. Pokiaľ ide o uznesenie okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydané súdnym úradníkom, preskúmaniu ústavnosti tohto rozhodnutia ústavným súdom bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (III. ÚS 5/05).

16. Takýmto súdom bol okresný súd, ktorý napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydané súdnym úradníkom preskúmal na základe sťažnosti podanej právnym predchodcom sťažovateľky. Okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017, ktorým sťažnosť zamietol.

17. V časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydaným súdnym úradníkom, ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017

18. Sťažovateľka v tejto časti sťažnosti predovšetkým namieta, že okresný súd podľa jej názoru rozhodol arbitrárne, napadnuté uznesenie neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými námietkami právneho predchodcu sťažovateľky uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydanému súdnym úradníkom. Taktiež nebola daná možnosť vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľky k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017.

19. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzických osôb a právnických osôb. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody

potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeho postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

20. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

21. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na

spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

22. Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

23. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

24. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ

rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

25. Aj ESLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

26. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

27. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj okresný súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

28. Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým namieta, že okresný súd rozhodol arbitrárne, keď uznesením sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 zamietol sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydanému súdnym úradníkom. Podľa názoru sťažovateľky napadnuté rozhodnutie je arbitrárne. Zo strany okresného súdu nebola daná možnosť vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, najmä ku skutočnosti, že rozsudok rozhodcovského súdu bol vyhodnotený ako ničotný akt. V dôsledku toho došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie a k porušeniu princípu rovnosti zbraní.

29. V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 okresný súd uviedol:

«... Vyššie citované ustanovenie § 53 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 04. 2017 súdu ukladá povinnosť ex offio preskúmať návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy, a to vrátane exekučného titulu a spotrebiteľskej zmluvy a všetkých ďalších zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskom spore, prirodzenou súčasťou tohto preskúmania je zisťovanie toho, či bola medzi zmluvnými stranami platne uzavretá rozhodcovská zmluva. V opačnom prípade by zákonodarca nezveril súdu oprávnenie zamietnuť návrh na vykonanie exekúcie, ktorá sa má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore, z dôvodu, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 3 písm. f) bod 1. Exekučného poriadku). V prípade neexistencie alebo neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, resp. doložky, rozhodcovský súd nemôže prejednať a rozhodnúť medzi účastníkmi spor a vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý by mal predstavovať exekučný titul.

Súd dáva za pravdu oprávnenému, keď tvrdí, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 zákona č. 244/2002 Z. z., má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, a teda že súd je povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. Na druhej strane však aj z konštantnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky /napr. uznesenie sp. zn. 5 Cdo 16/2013 zo dňa 24. 10. 2013, sp. zn.

2 ECdo 106/2013 zo dňa 30. 01.2014 a sp. zn. 8 ECdo 3/2013 zo dňa 27. 11.2013/ vyplýva, že súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V nadväznosti na uvedené je potrebné poukázať aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. 01. 1997 sp. zn. 3 Cdo 164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“ Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy /vid' napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 122/2011 z 09. 02. 2012/. Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež v uznesení sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011 /publikovanom pod R 46/2012/ vyslovil právny názor, že pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd /vid' napr. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 ECdo 3/2013 zo dňa 27. 11. 2013/. Len platná rozhodcovská doložka môže totiž založiť právomoc na konanie rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok /porovnaj R 46/2012/. Ak by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Vo svojej podstate by išlo o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu. Podľa názoru súdu sú uvedené

závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vzhľadom na príbuznosť právnej úpravy plne použiteľné aj po novele Exekučného poriadku účinnej od 01.04. 2017.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že aj v danej veci bol postup vyššieho súdneho úradníka, ktorý skúmal, či bola rozhodcovská zmluva uzavretá v súlade s osobitnými predpismi, opodstatnený a súladný so zákonom, a to bez ohľadu na skutočnosť, že došiel k inému záveru, ako rozhodcovský súd. Keďže tento jeho postup nebol preskúmaním vecnej správnosti rozhodcovského rozsudku a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia, vyšší súdny úradník si ani „neuzurpoval právomoc v rámci exekučného konania vstupovať do už ukončeného nachádzacieho konania“ tak, ako to tvrdí oprávnený.

Oprávnený ďalej v sťažnosti namieta konštruovanie nového skutkového stavu bez účasti oprávneného a odňatie možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu, na základe ktorého vyšší súdny úradník dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd v základnom konaní. Na tomto mieste súd opakovane poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení sp. zn. 3 Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011 /publikovanom pod R 46/2012/, že pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Pokiaľ teda Exekučný poriadok uložil súdu zamietnuť návrh na vykonanie exekúcie v prípade, že sa má exekúcia vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore a spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 3 písm. i) bod I. Exekučného poriadku), vyšší súdny úradník bol povinný na základe oprávneným predložených dôkazov skúmať rozhodcovskú zmluvu bez ohľadu na jej posúdenie a z toho vyplývajúce posúdenie otázky právomoci rozhodcovským súdom. Vyšší súdny úradník nevykonával iné dôkazy než tie, ktoré mu predložil samotný oprávnený v zmysle § 48 ods. 4 písm. d) Exekučného poriadku, pričom oprávnený na základe vyššie uvedenej výslovnej právnej úpravy mohol očakávať opätovné posúdenie tejto otázky. Oprávnený mal možnosť vyjadriť sa k platnosti rozhodcovskej zmluvy a taktiež vyjadriť svoje námietky k skutkovým zisteniam vyššieho súdneho úradníka vyvodeným z listinného dôkazu predloženého oprávneným a k právnym záverom z toho vyplývajúcim aj v podanej sťažnosti, pričom v danej veci oprávnený možnosť podať sťažnosť proti uzneseniu vyššieho

súdneho úradníka o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie aj využil a v podanej sťažnosti okrem iného vyjadril aj svoj nesúhlas s právnymi závermi vyššieho súdneho úradníka o neplatnosti rozhodcovskej doložky /porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 7/2013 zo dňa 22. 01. 2014/. Oprávnený v podanej sťažnosti však nenavrhol žiadne dôkazy na vyvrátenie skutkových zistení, ktoré vykonal vyšší súdny úradník. Pokiaľ oprávnený tvrdí, že postupom vyššieho súdneho úradníka došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, súd konštatuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov /IV. ÚS 252/04/ a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi /I. ÚS 50/04/. Súd ďalej konštatuje, že z napadnutého uznesenia nevyplýva, že by vyšší súdny úradník preskúmaval súlad obsahu rozhodcovského rozsudku s hmotnoprávnou úpravou tak, ako to tvrdí oprávnený. V danej veci taktiež súd nezistil namietaný rozpor postupu vyššieho súdneho úradníka s ustanovením § 215 C. s. p. (bez konkretizácie, v čom má rozpor spočívať). Na základe uvedeného má teda súd za to, že sťažnosť oprávneného v tomto smere nie dôvodná.

Súdca tiež považuje za správne právne hodnotenie vyššieho súdneho úradníka, že vzťah, ktorý vznikol medzi oprávneným a povinnou je vzťahom spotrebiteľským. Z predložených dôkazov nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by bol pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti a poskytol povinnému úver v rámci vykonávania svojej obchodnej činnosti, túto finančnú službu prijal povinný ako spotrebiteľ, ktorý bol pri uzatváraní zmluvy o úvere jednoznačne v pozícii slabšej zmluvnej strany a nemal možnosť osobitne vyjednať zmluvné podmienky vzhľadom na vopred predtlačný text formulára. V danom prípade neboli teda pochybnosti o spotrebiteľskom charaktere uzatvorenej zmluvy o úvere.

Následne po vyhodnotení právneho vzťahu medzi oprávneným a povinným ako spotrebiteľského, vyšší súdny úradník postupoval správne, keď pristúpil k posudzovaniu rozhodcovskej doložky z hľadiska, či bola individuálne dojednaná. Vyšší súdny úradník svoje závery v tomto smere oprel o skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola poňatá do

textu vopred pripravených všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvorili súčasť zmluvy o úvere, a nebola včlenená do formy osobitne vyjednanej samostatnej listiny...»

30. Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v napadnutom uznesení sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými námietkami právneho predchodcu sťažovateľky týkajúcimi sa skutočnosti, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

31. Okresný súd sa s námietkami právneho predchodcu sťažovateľky uvedenými v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 vydanému súdnym úradníkom nestotožnil, a preto sťažnosť proti tomuto uzneseniu zamietol. Napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

32. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017 a základným právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základným právom vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol

sťažnosť sťažovateľky v časti, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

33. K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými v sťažnosti právneho predchodcu sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 z 21. augusta 2017 ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

34. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie uznesenia okresného súdu sp. zn. 37 Ek 52/2017 zo 7. decembra 2017, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

35. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2018